

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15569
Tarih : 18.12.2025

- 37916

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Batman Barosu, İnsan Hakları Derneği Batman Şubesi ve Özgürlük için Hukukçular Derneği Batman Şubesine yapılan başvurular üzerine Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan mahpuslarla heyet halinde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu görüşmelerde; aşırı kapasite, sağlık hizmetlerine erişimin engellenmesi, insan onurunu zedeleyen sağlık uygulamaları, hijyen koşullarının yetersizliği, temel ihtiyaçlara erişimin kısıtlanması, ayrımcı uygulamalar ve infaz mevzuatına aykırı tutumların yaygın olduğu tespit edilmiştir.

Mahpus beyanlarına göre; 12 kişilik koğuşlarda 21 yetişkin ve 3 çocuğun birlikte kaldığı, kapasite aşımı nedeniyle mahpusların yerde yatmak zorunda bırakıldığı, bu durumun hem fiziksel hem de psikolojik açıdan ciddi mağduriyetlere yol açtığı ifade edilmiştir. Ceza infaz kurumlarında barınma koşullarının insan onuruna uygun olması gerekirken, söz konusu uygulamaların yaşam hakkı ve kötü muamele yasağı kapsamında değerlendirilmesi gereken sonuçlar doğurduğu görülmektedir.

Sağlık hizmetlerine ilişkin olarak; revir başvurularına geç yanıt verildiği, sağlık personelinin mahpuslara yönelik onur kırıcı ve azarlayıcı tutumlar sergilediği, şikayetleri dinlemeden veya muayene etmeden ilaç yazıldığı, bazı mahpusların muayene edilmeden koğuşa geri gönderildiği belirtilmiştir. Genel cerrah tarafından dermatoloji servisine sevki uygun görülen hastaların "müsaitlik olmadığı" gerekçesiyle hastaneye götürülmediği, vücutta bulunan açık yaraların tedavisinin aksatıldığı aktarılmıştır.

Bulaşıcı hastalıklarla ilgili olarak; uyuz gibi hastalığı olan mahpusların izole edilmediği, yalnızca krem verilerek kalabalık koğuşlara geri gönderildiği, bu durumun salgın riskini artırdığı ifade edilmiştir. Ayrıca akıl sağlığı yerinde olmayan ve kişisel hijyenini sağlayamayan mahpusların diğer mahpuslarla aynı ortamda tutulduğu, bu durumun ciddi hijyen ve sağlık sorunlarına yol açtığı, idareye verilen dilekçelere rağmen herhangi bir önlem alınmadığı belirtilmiştir.

Cezaevinde kantin hizmetlerine ilişkin olarak; kadın hijyen ürünleri, temizlik malzemeleri, limon ve sakız gibi temel ihtiyaçların temininde ciddi sıkıntılar yaşandığı veya bu ürünlerin

kantinde hiç bulunmadığı ifade edilmiştir. Yemeklerin lezzetsiz olduğu, kahvaltılık ürünlerin akşamdan ve birbirine karıştırılmış şekilde dağıtıldığı, beslenme koşullarının sağlıklı ve yeterli olmadığı da dile getirilen hususlar arasındadır.

Bunun yanı sıra kadın hükümlülere çalışma hakkının tanınmadığı, aile ikametgahlarına yakın ceza infaz kurumlarına sevk taleplerinin ise gerekçesiz biçimde karşılanmadığı belirtilmiştir. Tüm bu uygulamalar, Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpusların insan onuruna uygun koşullarda tutulmadığını ve hak ihlallerinin sistematik nitelik kazandığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 12 kişilik koğuşlarda 21 yetişkin ve 3 çocuğun birlikte kaldığı, kapasite aşımı nedeniyle mahpusların yerde yatmak zorunda bırakıldığı doğru mudur?
- 2- Ceza infaz kurumunun mevcut kapasitesi nedir, halen kaç mahpus barındırılmaktadır ve kapasite aşımına rağmen yeni mahpus kabul edilmeye devam edilmekte midir?
- 3- Revir başvurularına geç yanıt verildiği, sağlık personelinin mahpuslara yönelik onur kırıcı ve azarlayıcı tutumlar sergilediği iddiaları hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
- 4- Mahpusların muayene edilmeden ilaç yazılarak koğuşa geri gönderildiği ve bazı mahpusların şikayetleri dinlenmeden muayene edilmediği iddiaları doğru mudur?
- 5- Genel cerrah tarafından dermatoloji servisine sevki uygun görülen mahpusların "müsaitlik yok" gerekçesiyle hastaneye götürülmediği ve açık yaralarının tedavisinin aksatıldığı doğru mudur?
- 6- Uyuz gibi bulaşıcı hastalığı bulunan mahpusların izole edilmediği ve bu durumun salgın riskine yol açtığı iddiaları hakkında herhangi bir önlem alınmış mıdır?
- 7- Akıl sağlığı yerinde olmayan ve kişisel hijyenini sağlayamayan mahpusların diğer mahpuslarla aynı koğuşlarda tutulmasının yol açtığı riskler konusunda cezaevi idaresi tarafından herhangi bir düzenleme yapılmış mıdır?
- 8- Kantinde kadın hijyen ürünleri ve temizlik malzemeleri gibi temel ihtiyaçların temininde yaşanan sorunların gerekçesi nedir ve bu eksikliklerin giderilmesi için hangi adımlar atılmıştır?
- 9- Cezaevinde verilen yemeklerin besin değeri, hazırlanma koşulları ve denetimine ilişkin son bir yıl içinde yapılmış bir kontrol veya rapor bulunmakta mıdır?
- 10- Batman M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda kadın hükümlülere çalışma hakkının tanınmamasının gerekçesi nedir?
- 11- Mahpusların aile ikametgahlarına yakın ceza infaz kurumlarına sevk taleplerinin karşılanmamasının nedeni nedir ve son iki yıl içinde yapılan sevk başvurularının kaçını kabul edilmiştir?